

Pozmeňujúci návrh

poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Ľubice Laššákovéj

**k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z.
o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú
niektoré zákony
(tlač 819)**

1. V čl. I sa za bod 6 vkladá nový bod 7, ktorý znie:
„7. V § 123 ods. 2 písm. e) prvom bode sa slová „solidarity a správneho fondu“
nahrádzajú slovami „solidarity, správneho fondu a osobitného fondu“.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. januára 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby dozorná rada Sociálnej poisťovne kontrolovala aj hospodárenie osobitného fondu určeného na výplatu dávok príslušníkom obecnej polície.

2. V čl. I sa za bod 10 vkladajú nové body 11 až 13, ktoré znejú:
„11. V § 157 ods. 3 sa slová „dôchodkové sporenie¹⁾ vrátane“ nahrádzajú slovami „dôchodkové sporenie,¹⁾ osobitného fondu vrátane“.

12. V § 168 ods. 1 prvej vete sa za slovo „zákonom,“ vkladajú slová „osobitného sociálneho poistenia,^{89a)}“.

13. V 168 ods. 2 písm. a) sa slová „podpory a z poistného do rezervného fondu solidarity“ nahrádzajú slovami „podpory, poistného do rezervného fondu solidarity a z poistného podľa osobitného predpisu^{89a)}“ a slová „podpory a na poistnom do rezervného fondu solidarity,“ nahrádzajú slovami „podpory, na poistnom do rezervného fondu solidarity a na poistnom podľa osobitného predpisu,^{89a)}“.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tieto body nadobúdajú účinnosť 1. januára 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Osobitný systém sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície s cieľom vyplácania príspevku za prácu v obecnej polícii, ako dávky osobitného sociálneho poistenia, je ustanovený v zákone Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnej polícii“) od 1. apríla 2020, a to vrátane povinnosti príslušníka obecnej polície platiť poistné na príspevok za prácu v obecnej polícii v zákonom stanovenej sadzbe. Poistné na príspevok za prácu v obecnej polícii sa platí na účet

Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici. Je príjmom osobitného fondu, ktorý je určený na výplatu uvedenej dávky. Sociálna poisťovňa toto poistné do osobitného fondu iba vyberá a následne vypláca príslušníkom obecnej polície príspevok za prácu v obecnej polícii. Podľa zákona o obecnej polícii sa na toto poistné primerane vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu, t. j. zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), upravujúce poistné na dôchodkové poistenie.

Pri zavedení osobitného systému sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície neboli v zákone o sociálnom poistení prijaté konkrétne úpravy ustanovení, ktoré súvisia s krytím výdavkov na zabezpečenie výkonu osobitného sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície. Preto sa navrhuje v § 157 ods. 3, že vlastným majetkom Sociálnej poisťovne nie sú ani finančné prostriedky osobitného fondu rovnako ako finančné prostriedky základných fondov. Ďalej sa navrhuje v § 168 ods. 1 a ods. 2 písm. a), že správny fond je určený aj na krytie výdavkov na zabezpečenie výkonu osobitného sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície a tvorí sa aj z poistného na príspevok za prácu v obecnej polícii a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na príspevku za prácu v obecnej polícii.

3. V čl. I sa za bod 13 vkladá nový bod 14, ktorý znie:
„14. V § 168 ods. 3 písm. a) sa za slovo „poistenia“ vkladajú slová „a dávok osobitného sociálneho poistenia^{89a})“.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. januára 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Od 1. apríla 2020 je zákonom o obecnej polícii ustanovený osobitný systém sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície s cieľom vyplácania príspevku za prácu v obecnej polícii, ako dávky osobitného sociálneho poistenia, a to vrátane povinnosti príslušníka obecnej polície platiť poistné na príspevok za prácu v obecnej polícii v zákonom stanovenej sadzbe. Poistné na príspevok za prácu v obecnej polícii sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici. Je príjmom osobitného fondu, ktorý je určený na výplatu uvedenej dávky. Podľa zákona o obecnej polícii sa na toto poistné primerane vzťahujú ustanovenia zákona o sociálnom poistení, upravujúce poistné na dôchodkové poistenie.

Pri zavedení osobitného systému sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície neboli v zákone o sociálnom poistení prijaté konkrétne úpravy ustanovení, ktoré súvisia s krytím výdavkov na zabezpečenie výkonu osobitného sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície. Preto sa navrhuje v § 168 ods. 3 písm. a), že správny fond je určený aj na úhradu nákladov spojených s výplatom príspevkov za prácu v obecnej polícii.

4. V čl. I sa za bod 14 vkladá nový bod 15, ktorý znie:
- „15. V § 168 ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „Do zostatku správneho fondu podľa prvej vety sa nezahŕňa nezúčtovaná časť zálohovej platby a nezúčtovaná suma predfinancovania finančných prostriedkov poskytnutých na realizáciu projektov financovaných Európskou úniou, poskytnutých z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podľa osobitného predpisu a poskytnutých z prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, ak tieto neovplyvňujú limit verejných výdavkov.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. novembra 2025, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Podľa súčasnej právnej úpravy sa zostatok správneho fondu nevyčerpaný k 31. decembru príslušného kalendárneho roka (ďalej len „zostatok správneho fondu“) prevedie do 10 dní od schválenia účtovnej závierky Sociálnej poisťovne za príslušný kalendárny rok Národnou radou SR do rezervného fondu solidarity. Navrhuje sa, aby sa do zostatku správneho fondu nezahŕňala nezúčtovaná časť zálohovej platby a nezúčtovaná suma predfinancovania finančných prostriedkov poskytnutých Sociálnou poisťovňou na realizáciu projektov financovaných z Európskej únie, z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj z prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, ak neovplyvňujú limit verejných výdavkov. Ich použitie Sociálnou poisťovňou je totiž naviazané na konkrétny účel, podmienky a čas, ktoré sú určené napr. v zmluve o poskytnutí takých prostriedkov. Vylúčením týchto prostriedkov zo zostatku správneho fondu sa zabráni ich automatickému prevodu do rezervného fondu solidarity, čím sa nezmari účel ich použitia ako účelovo viazaných finančných zdrojov.

5. V čl. I sa za bod 39 vkladá nový bod 40, ktorý znie:
- „40. V § 226 ods. 1 písm. m) tretí bod a štvrtý bod znejú:
- „3. vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa
- 3a. § 26 ods. 2 z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti podľa osobitného predpisu,^{100caa}) a to do 20 dní od vzniku prerušenia tohto poistenia,
- 3b. § 26 ods. 4 písm. a), a to do 5 dní od vzniku prerušenia tohto poistenia,
4. skončenie prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa
- 4a. § 26 ods. 2 z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti podľa osobitného predpisu,^{100caa}) a to do 20 dní od skončenia prerušenia tohto poistenia,
- 4b. § 26 ods. 4 písm. a), a to do 5 dní od skončenia prerušenia tohto poistenia,“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 100caa znie:

„^{100caa}) § 57 ods. 4 zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. júla 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zaviesť nová povinnosť Sociálnej poisťovne oznámiť samostatne zárobkovo činné osobe – živnostníkovi vznik a skončenie prerušenia nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti, a to do 20 dní od vzniku/skončenia prerušenia tohto poistenia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že Sociálna poisťovňa má k dispozícii úplné a správne údaje o začiatku a skončení pozastavenia prevádzkovania živnosti z Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO), do ktorého sú tieto údaje poskytované zo živnostenského registra.

Zavedením povinnosti Sociálnej poisťovne oznámiť samostatne zárobkovo činné osobe – živnostníkovi vznik a skončenie prerušenia nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia do 20 dní od vzniku/skončenia prerušenia tohto poistenia sa zabezpečí, aby mal takýto poistenec informáciu o stave svojho povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia bez potreby vykonávať administratívne úkony. Opatrenie odbremeni najväčšiu skupinu samostatne zárobkovo činných osôb od oznamovacej povinnosti, zníži administratívnu záťaž a minimalizuje riziko

vzniku sankcií z dôvodu nesplnenia oznamovacej povinnosti.

Účinnosť sa navrhuje od 1. júla 2026 s cieľom vytvoriť Sociálnej poisťovni dostatočný časový priestor na úpravu informačných systémov a prípravu aplikačných zmien.

6. V čl. I sa za bod 48 vkladá nový bod 49, ktorý znie:

„49. V § 228 odsek 2 znie:

„(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke prerušenie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa § 26 ods. 2, okrem prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti podľa osobitného predpisu,^{100cna}) do 30 dní od prerušenia tohto poistenia a prerušenie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa § 26 ods. 4 písm. b) až e) do 8 dní od prerušenia tohto poistenia; oznámenie prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia z dôvodu väzby, výkonu trestu odňatia slobody alebo výkonu detencie táto osoba plní prostredníctvom ústavu na výkon väzby, ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo detenčného ústavu.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. júla 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Zavedením povinnosti Sociálnej poisťovne oznámiť samostatne zárobkovo činnnej osobe – živnostníkovi vznik a skončenie prerušenia nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti, je opodstatnené zrušiť existujúcu povinnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby – živnostníka oznamovať Sociálnej poisťovni prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z rovnakého dôvodu.

Navrhovaná úprava sa týka výlučne skupiny samostatne zárobkovo činnných osôb – živnostníkov. U ostatných skupín samostatne zárobkovo činnných osôb povinnosť oznamovať prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu pozastavenia výkonu činnosti alebo pozastavenia činnosti, keďže v ich prípade nie sú údaje v RPO dostatočne presné a spoľahlivé. Sociálna poisťovňa tieto údaje získava od orgánov, ktoré oprávnenia vydávajú podľa osobitných predpisov. Vzhľadom na uvedené sa tiež navrhuje účinnosť od 1. júla 2026, ako pri zavedení povinnosti Sociálnej poisťovne oznámiť samostatne

zárobkovo činnej osobe – živnostníkovi vznik a skončenie prerušenia nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živnosti.

7. V čl. I sa za bod 59 sa vkladá nový bod 60, ktorý znie:

„60. Za § 231 sa vkladá § 231a, ktorý znie:

„§ 231a

Samostatne zárobkovo činná osoba, zamestnanec alebo zamestnávateľ podáva žiadosti v súvislosti s vykonávaním práv podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo podľa medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, na tlačivách alebo inou formou, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. júla 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Cieľom tohto ustanovenia je umožniť Sociálnej poisťovni zefektívniť výkon agendy súvisiacej s koordináciou systémov sociálneho zabezpečenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a medzinárodných zmlúv. Zavedenie elektronického spôsobu podania žiadostí na formulároch Sociálnej poisťovne zabezpečí rýchlejšie spracovanie, zvýšenie právnu istotu a zamedzí administratívnej duplicite.

8. V čl. I bode 69 sa pred § 293gm vkladá nový § 293gm, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 293gm

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2026

V prípade platobnej neschopnosti osobitného fondu v rokoch 2026 a 2027 poskytne štát Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc.“.

V tejto súvislosti sa primerane upraví úvodná veta v čl. I bode 69 a doterajšie označenie § 293gm sa nahrádza označením § 293gn, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú, čo sa premietne do článku o účinnosti.

§ 293gm nadobúda účinnosť 1. januára 2026, čo sa premietne do článku o účinnosti.

Odôvodnenie:

Osobitný systém sociálneho poistenia príslušníkov obecnej polície bol založený na báze samofinancovania z poistného odvádzaného príslušníkmi obecných polícií. Aktuálny vývoj osobitného fondu však nasvedčuje tomu,

že už koncom roka 2026 bude fond platobne neschopný, a teda nebude disponovať dostatočným množstvom finančných prostriedkov na výplatu príspevku za prácu v obecnej polícii. Aktuálna právna úprava zákona o sociálnom poistení pozná len zabezpečenie platobnej schopnosti základných fondov sociálneho poistenia. Vzhľadom na to, že osobitný fond nepatrí medzi takéto fondy, nie je možné jeho deficit vykrývať z transferu zo štátneho rozpočtu. Preto sa navrhuje upraviť v prechodnom období rokov 2026 a 2027, do prijatia systémového riešenia zabezpečujúceho samofinancovanie tohto fondu, že v prípade nedostatku finančných prostriedkov v osobitnom fonde na výplatu príspevkov za prácu v obecnej polícii, bude štát povinný poskytnúť Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc.

Pozmeňujúci návrh

poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Ľubice Laššákovéj

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z.
o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú
niektoré zákony
(tlač 819)

1. ~~ĽUBICA LAŠŠÁKOVÁ~~

2. JOZEF CECH

3. DAVID DEMECKO

4. Erik Vlček

5. RICHARD ELIÁŠ

6. KAROL JANAS

7. ZWAWISCAV DEAN

8. IGOR ŠIMKO

9. Michal Bartek

10. Andreja Pzabová

11. PETER NÁHLIK

12. PETER KALINOVKA

13. DUŠAN TITTEL

14. ŠTEFAN GAŠPAROVIČ

15. JÁN HRUBÝ